

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Exedræ Ecclesiasticæ Sive Concionvm Moralium ... t. ...

In Dominicas totius anni

Schrötter, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1687

XXXII. In Domin. III. Post Pentec. Erant appropinquantes ad Jesum publicani & peccatores. Luc. 15. Arg. Asylum peccatorum.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56286](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56286)

CONCIO XXXII.

IN DOMINICA III. POST PENTECOSTEN:

Erant appropinquantes ad JESUM publicani, & peccatores. Luc. 15.

ARGUMENTUM.
ASYLV M PECCATORVM.

I.

Acro sancto Romanorum plebiscito firmatum erat, ut filius parricidii reus in culcum vivus insutus in flumen unâ cum cane, & angue præceps deturbaretur. *Aud.* Orator ipsorum ac Pater Patriæ nuncupatus Cicero expendens hanc legem scrutatur scitissimè originem, ac causam, cujus ergo hoc supplicio satius, quam ullo alio afficiendum decreverint. Quid enim est, quod eum feris dilaniandum non objecere, quatenus intra viscera eorum sepeliretur, qui parentis viscera impiè rimatus esset? Cur vivum terræ infodiendum non decrevere, ut in matris omnium utero, per summam violentiam spiritus ejus interciperetur, cujus maleficio nefando parens ipsius expirasset? Cur eumdem alligato ad colhum saxo in flumen non egere præcipitem, ut vel sic sanguinem dilueret, quo se contaminaverat? Cur Mezentii, aut Phalaridis non plexere supplicii, ut vel ignibus expiaretur, aut in

frusta medius distraheretur? Cur hoc pacto in eos animadverterant, ut eorum ossa terra non tangeret? Cur ita fluctibus jactabantur, ut nunquam abluerentur? Ita ejicerentur, ut ne ad saxa quidem mortui conquiescerent?

Respondet ad id, sanctissimè constitutum fuisse, ne illum hac ratione elementum à parricida nefandissimo contaminaretur. Noluerunt, inquit corpus feris objicere, ne bestiis quoque, quæ tantum scelus attigissent, immanioribus uteremur; non sic nudos in flumen dejicere, ne cum delati essent in pelagus, illud polluerent, quo cætera, quæ violata sunt, expiari putantur. Vim quampiam, ac maculam elementis affricaturos rebantur, si nudos ulli concredidissent. Horret ac refugit natura parricidi scelus, & contra id ipsum in vindictam assurgeret, ultra maculam, si fortè impium eidem excrucianandum commississent. Catè hæc satis ab ingenio quantumvis superstiosæ gentilitatis cataclysmo involuto disputata.

Verum quod ille de uno parricidii crimine differuit, id ego omnibus pro-

Qq 3

prium

Cic. pro Roscio.

primum flagitiis enuntio. Conferta acie
omnis creatura in peccatorem deservit,
ac loritur; & ne aut communione
quapiam contaminetur, aut iustum
de impiis, tanquam in communem pa-
rentem reis exigit supplicium: *Crea-
tura tibi Factori deserviens, excandescit
in tormentum adversus injustos.*

Sap. 16. 24.

Ambr. 66.

De Core, Dathan, & Abyron scribit
D. Ambrosius: *Abripiuntur noxii,
& ita ab omnibus mundi hujus elongan-
tur elementis, ut nec aërem haustu, nec
caelum visu, nec mare tactu, nec terram
contaminarent sepulchro.* De aliis itidem
elementis ac creaturis constat, quod
cum eas in obsequium hominis Au-
thoraturæ condiderit innoxias, con-
tra prævaricantem universas inimica-
ri, & ex rerum natura impium proscri-
ptum ire. Hinc tellus, nisi benignitate
Numinis infrænaretur aërum vivos
absorberet, ad orcum ablegatura; aër
pestilenti afflatu à se repelleret; ignis
excoquere in unam cineris massam fe-
cundaret, caro ipsa inhospitanti animæ
gravissima quæque tormenta molire-
tur. *Creatura tibi Factori deserviens ex-
candescit, &c.* Quas tu peccator extre-
mè deperis; illæ te extremè perditum
eunt. Quod igitur te tandem recipies?
ubi securum in tantis periculis nanci-
sceris refugium? Erige animum, &
ausculta.

NARRATIO.

II. Ubi ubi gentium Clementia si-
bi architectata est regnum, ibidem iti-
dem Asylum. Apud Græcos erecta
erat Ara misericordiæ, à qua ne-
mitem violentus licetor abstrahere po-
terat, & ne posset, inscriptio cavet;

Pausan. l. 1.
in Atticis.

hac ara tuebitur omnes. Romulus quo-
que scelestissimis quibusque Asylum
Romæ constituit, seu locum, ubi im-
pietas omnis, (si eo se recepisset author
suus) extra ferrum esset, & vulnere
dolores, & moriendi necessitatem.

S. Aug. 1.
de Civ. Dei
c. 34.

Ex quo autem Gentilis Romæ in
Christianam abiit, illud vetus Romuli
Asylum Pontificia autoritate in tem-
pla translatum est, ea conditione, ut
nulli illuc confugientium vis inrenta-
retur; sed quemadmodum populus
Israeliticus Civitatibus Refugii à Jo-
sue ordinatis gaudebat; ita Christianus
à Jesu vicariis definitis.

Num. 35. 6.

Sunt insuper alia Asyla, quæ sibi
magno numero struunt homines im-
pii; tot nimirum, quot fulcra erigunt
stabilientiæ suæ improbitati.

At at nullum securius, nullum tu-
rius, quam in sinu, atque amplexu Chri-
sti Jesu. Hic peccatores recipit, & tue-
tur, fugientes insequitur, de inventis
gaudio triumphat.

S. I.

Christus peccatores recipit.

III. SACER textus deprædicaturus fau-
stissima Jessei Regis regni auspi-
cia, hæc non nisi fundamenta illorum
statuit: *Convenerunt ad David omnes, qui
erat amaro animo, & in angustia consti-
tuti, & oppressi are alieno, & ipse eos re-
cepit, factus eorum princeps.* Hæc erant
fundamenta regni, ac solitoto orbe
celeberrimi. His fretus David extulit
fasces, & Solymarum obfirmavit, e-
rexitque imperium. Ego rebar sacrum
Hystoriographum illud celebraturum
à multitudine populi, siquidem; In

Davidis
regni auspi-
cia.
1. Reg. 22. 3.

multi-

Prov. 14.
28.

multitudine populi dignitas regis. Vel à
multitudine divitiarum, ac thesauro-
rum. Non belle enim fulget majestas,
nisi auro incrustata; aut valido nume-
rosoque septa exercitur. Vel à rerum
scientia. Quippe tunc belle regna ad-
ministrantur, quando aut Philosophi
regnant, aut reges philosophantur. Ec-
ce verò audio in solis miseris, afflictis
oppressis solidatum. *Convenerunt ad
eum omnes &c.* Qualia quæso sunt hæc
regni auspicia? Itane protegere oppres-
sos, consolari afflictos, sub venire mise-
ris regium est? Itane non tam armis,
quam clementiâ, ac munificentiâ ful-
citur solium? Itane non tam auro
quam centonibus effulget purpura?
Ita sane, si ullum unquam, tum impri-
mis regnum David his primordiis ad
summam amplitudinem, majestatem-
que assurrexit. *Convenerunt ad David
omnes qui erant amaro animo.*

Quod si causam hujus mysterii pro-
fundius scrutati fuerimus, inveni-
mus hisce auspiciis, tanquam rudioribus li-
neamentis benignissimum Numen ad-
umbrare voluisse regnum filii sui, filii
David in eo consistere, quod omnes in
angustia peccati constitutos, omnes à
diabolo oppressos, omnes qui amaro,
seu contrito futuri essent animo recep-
turus esset. *Hic peccatores recipit.* Osten-
dere voluit hoc typo Filium suum in
hunc finem missam in mundum, ut di-
spersos colligeret, errantes reduceret,
captivos in veram libertatem assereret,
emortuos vitæ redonaret. Manifesta-
te in parente, quod Nepos facturus es-
set, nec pomum regium à proprio sti-
pitate procul casurum. *Hic peccatores reci-
pit. Nec venit vocare justos, sed peccatores.*

IV. Prævidisse in Spiritu creditur
hoc Asylum idem Rex & Vates, quan-
do felicitatem nonnullorum anima-
lium admirans cecinit: *Petra refugium
Herinaceis.* Velut S. Augustinus, &
Chryostomus legit: *Leporibus, & heri-
naceis.* Nam quis iste herinaceus, & u-
nà lepusculus timidus; nisi peccator
spinis peccatorum obsitus, & semper
mala præsumente perversa conscientia
pavidus? Vel quod refugium ipsorum
præterquam Petra foraminibus in
manibus, pedibus, pectore plenissima,
Christus Dominus? Hic ô peccator
universa creatura tibi Letum inten-
tante, frementibus, ac furentibus pro-
cellis, deonantibus desuper nubibus,
terra sub pedibus nutante, orco in
perniciem tuam rictum laxante, si te
receperis Asylum invenies. Hic pa-
tent ostia, per quæ intrare valeas, quò
abscondaris a furore Domini. Hic
peccatis tuis contra te vindictam in-
clamanibus, vocem non modo non
reverberat Echo ultionis; sed voce
sanguinis altiùs intonante omnino
obtunditur. Hic si abscondi in tem-
pore noveris, in tempestate ingruente
tutus eris. Hic si rite crimina prioris
vitæ detesteris, audire poteris illa à Fi-
lio David verba consolatione exun-
dantia ad Abiathar pusillanimum
prolata: *Mane nobiscum ne timeas, si quis
quaesierit animam tuam, quaeret & meam,
mecumque servaberis.* Jungere mihi
constanter, ac medullitus, & hostis
tuus futurus est hostis meus, securitas
mea securitas tua, salus mea salus tua,
Ne timeas: Si ex te non habes unde sal-
veris, ex meritis meis id participabis. Si
ob tua demerita mortis es reus, ob
meam

Christus |
Asylum.
Psal. 103. v. 28.

2. Reg. 22.

meam innocentiam vitæ æternæ es candidatus. Si crimina tua Patris mei præcordia proritant ad Nemefin, submissio mea inflammat ad amorem. Ne timeas magis abhinc diligendus es à Patre meo propter me, quam sis odio habitus propter te.

1. Tim. 1.
13.

V. Quod si etiamnum hæreas pu-
sillanimis adhibeo hujus inauditæ
clementiæ testem incorruptissimum
D. Paulum. Edicat ille, quid sentiat:
*Fidelis, ait, sermo, & omni acceptione di-
gnus, quod Christus IESVS venit in hunc
mundum peccatores salvos facere.* Fides,
certus, & indubitatus, & cum omni
studio, & debita gratiarum actione
acceptandus est hic sermo, quod Chri-
stus peccatores recipiat, & ad eos sal-
vandos è sinu patris descenderit. Su-
mo testimonium ab omnibus qui pro-
pe conclamatâ spe veniæ ad vitam im-
mortalem assurrexerunt, Edicant hi
cujus præsidis tecti, cujus gratiis in-
demnes, ac sospites servati. Edic pri-
mipila pœnitentium Magdalena à se-
ptem immundissimis, ferocissimisque
oblectâ hostibus, & mancipata tyran-
nidi, quis te vitæ redonatam meliori
in libertatem asseruit? Dicit: *Hic pec-
catores recipit.* Edic Coryphee Aposto-
lorum, cecidisti graviter à scœmina e-
virata semel iterumque prostratus, ne-
gasti, quin & blasphemasti impiè Fi-
lium Dei, factus eras de principe sub-
ditus, de petra excetra, de sidere Luci-
per, quis te cadentem erexit, prostra-
tum in prioris subsellii dignitatē asse-
ruit, desperatam ad novam vitam ani-
mavit? Dicit: *Hic peccatores recipit.* Edi-
cant alii Publicani, & peccatores, pro-
digi, adulteri, venefici quotquot exu-

tis tenebris lucem Evangelii ac regni
cœlestis conspexere, quis illis lumen
infudit, ut errorem agnoscerent, quis
vires suffecit, ut in viam redirent justi-
tiæ, quis ad Patrem misericordiæ pro-
digos reduxit? Dicunt, ac contestau-
tur universi: *Hic peccatores recipit, &*
eum qui venit ad illū non ejicit foras.
Hic profligatissimos quosque & suo-
met sanguine tinctos ad se recurren-
tes fovet, ac amplectitur. Hic offensus
donat veniam, injuriis affectus cumu-
lat gratiâ, vilipensus offert gloriam.
Quis tantam non stupeat clemen-
tiam? Quis tam inauditam non depræ-
dicet misericordiam? Quis non reci-
procet affectum, & gratitudinem.

VI. Fingite quæso sicarium quem-
piam violentas regis filio manus intu-
lisse, ejus sanguine imbutam dexteram,
aut sicam etiamnum cruentam cir-
cumferre, & eapropter universum re-
gnum in flagitiosissimum parricidam
inquirere, vindictâ, ac extrema medi-
tari supplicia, nec ullum latendi locum
extra palatium regis ipsius parentis,
vel etiam extra ipsum conclave læsi le-
thaliter regis filii superesse. An existi-
matis in eo fore tutum? in spem ve-
niæ inibi venire posse, illum ipsum pa-
rentem in cujus natum truculentum
sævierat, aut ipsum læsum filium Asy-
lum exhibiturum? In arcano concla-
vis sui angulo recepturum, protectu-
rum, illi patrocinatorum? Ægerrimè id
vobis de ullo mortalium persuaserit
quispiam, quorum natura heu nimium
prona ad vindictam, ac rabiem. Sola
hæc domini Dei nostri clementia, sola
Davidis Regis nostri mansuetissimi
benignitas est, ut cum nos manus in
sangu-

Christi Cle-
mentia.

fanguine ejus inquinaverimus, & idcirco omnis creatura circa nos loriceator, inferi ad nos devorandos rictum diducant, superi fulmina intentent, ipse nos in abscondito faciei suæ à conturbatione, & invasione creaturarum inumbret, vindicet, vim propulset, indemnes conseruet. O quam bonus Israel Deus etiam iis, qui non recto sunt corde! O nimium mitis animi placabilem parentem!

VII. In veteri Testamento nunquam familiariter conversatus est Dominus cum justis hominibus, sed tanta cum gravitate, ac majestate, ut eum nec intueri fas esset, nec ad eum appropinquare. Arca illa Testamenti in qua tanquam in umbra Numen habitabat, tantæ majestatis erat, ut non nisi summo Antistiti indultum esset, semel in anno ad illam ascendere. Cum eadem per Iordanem traduceretur, cautum cœlitus erat, ut spatium cubitorum duorum millium intercederet inter illam, ac populom, quatenus quidem illa duce nossent viam; nemo tamen accedere præsumeret. Eam cum propius accessissent, aut etiam curiosius intuiti essent Philystini, occisi sunt septuaginta principes, & quinquaginta millia de populo Bethames, ideoque exululavère: *Quis poterit stare in conspectu Domini sancti hujus?* Et cum Dominus ascendisset in montem legem laturus ait: *Cavete ne ascendatis in montem nec tangatis fines illius; omnis qui tetigerit montem morte morietur.* Nec id mirum cuiquam videri debet. Nam si lege Manlianâ cautum erat apud Assyrios ne quispiam Regem nisi vocatus accederet; si nemini indultum

erat Assyrum accedere, nisi virgam clementiæ extendisset supra eum; an ad ingenerandam rudi populo æstimationem divinæ Majestatis eminentiorem, id ipsum præcipere consultum non erat?

Verum in Novo Testamento apparuit benignitas & humanitas Salvatoris nostri non jam in cœlo sed in terra, non jam supernis spiritibus sed hominibus bonæ voluntatis; ut jam non recedere jubeantur, sed accedere; non elongari sed appropinquare. *Venite ad me omnes qui laboratis, & onerati estis, & ego reficiam vos, & ego recipiam vos. Hic peccatores recipit.* O vocem amicam! ô vocem omnis gratiæ ac humanitatis! ô vocem pietatis, ac misericordiæ.

Utinam, ô utinam in extremo agone luctantis animæ hæc vox insonaret in auribus meis. Utinam mihi concederetur tuba argentea in tantum animata sono, ut in omnium peccatorum auribus reverberaretur: *Hic peccatores recipit.* Utinam mihi spiritus ille, ac tuba eveniret novissima nos universos è pulvere mortalitatis excitatura, quatenus in toto exaudiar mundo insonans: *Hic peccatores recipit.* Hic non venit vocare justos, sed peccatores. *Hic illi misericordiæ suæ viscera exhibet, sinum pietatis aperit; accedentes benignissimè complectitur.* Nolite itaque confidere terræ, ne vos, ut quondam Core, Dathan, & Abyron absorbeat. Nolite confidere pelago ne fluctibus perinde ac Pharaonem cum exercitu suo, & orbem universum, demptis bis quatuor animis involvat. Nolite spes vestras ponere in aère, ne contagione pesti-

R r

pesti-

Ios. 3.

1. Reg. 6.

Exod. 19.

pestilentia inficiat. Nolite perperam creaturis adharere, ne tandem excandescant in tormentum adversum vos. Si omnia vobis interitum machinentur, hic recipit, & quantum vis supra capillos capitis numerus criminum ascendat, poenitentes a te neutiquam excludit.

§. II.

Christus fugientes querit.

Christus querit fugientes Dionys. Ar. Ep. ad Demop.

VIII Quid ajo non excludit? recino quod dixi. Etiam summa cum alacritate illos praestolatur, indefessoque studio illos venatur; stat foris & pulsat quatenus aditum apud obstinatissimos quosque obtineat.

Miratur hunc Domini zelum Dionysius Areopagita, & stupore ac extasi plenus exclamat: *Quid quod a se aversos ac resiliens amatorie sequitur, contenditque ac deprecatur, ne se deserant ii, quos tanta vi amoris inquit? Quid quod deliciis resolutos, ventri deditos, Mammonae obnoxios benignissime tolerat, immo promissionibus allectat, casibus relevat, minis cogit ad se appropinquare. Quanta haec bonitas, quanta clementia ac dignatio!*

Ezech. 20. 32.

IX. Ad eam devolutus erat malitiam populus Israeliticus, ut cervice erecta Domini sui jugum moliretur excutere, diceretque: *Erimus sicut gentes, & cognationes terra, ut colamus ligna, & lapides.* Non serviemus Domino, nec mandatis ejus obtemperabimus, nec hostias ultra litabimus illi; sed convertemur ad lapides, & ligna. Haec erunt Numina nostra, haec invocabimus, haec adorabimus, his vota dicabimus, his vovebimus hostias.

Quid ad haec Dominus? Num ex templo prout merebantur ex albo electorum suorum expungit? Num fulminibus quatit? num ad Tartara deturbat? Audite bonitatem Domini Dei nostri: *Vivo ego dicit Dominus Deus, quoniam in manu forti, & brachio extenso, in furore effuso regnabo super vos.* Vos meditamini fugam a me, ego insequar fugientes, apprehendam titubantes, cogam reluctantes. *Non relinquam vos* (scribit S Hieronymus) *neque contemnam, ut fugaces servos Domini negligentes solent contemnere;* sed ad meum retraham imperium, & brachio extenso in pristinam redigam servitutem, & regnabo super vos, ut velitis nolitis me regem habeatis. *Vivo ego dicit Dominus, &c.* Ego vos plantavi in gloriam meam, & vos alteri extra me mancipare nitimini; ego id haud feram, gloriam meam alteri non dabo. Ostendam vos esse opus manuum mearum, & regnabo super vos. Et numquid Deo interest nostra, aut quidpiam commodi ex illis perversis Judaeis, perinde ac ex mancipis Dominorum terrestrium in illum redundabat? Nihil minus. Sola ipsius bonitas illum movit, sola dignitas, ac justitia ad id, quod suum erat, retinendum impulit.

X. Non minus stupendus est casus in Ariolo Balaam signatus. Venit hic evocatus a rege Balaac ad fulminandum populum Dei, & ut ab inferis ediceret modum effingendi fulmina, dirasque ac furias effundendi, arripit virgam, circum circinat, daemona adjurat, Eumenides incantat. Credideram hic certo certius Megaram quampiam ex abyssu putei infernalis adve-

Ibid.

S. Hier. b. l.

advolaturam, responsuramque. Cum enim vel non invocata acceleret, an adjurata venire detrectabit? Heu nimium pronus est Orcus nostrum ad interitum! Nihilominus quæ domini Dei nostri clementia, ac bonitas est capistrato Tartaro, ipsemet nec advocatus quidem adfuit. Respondit illi Deus ait sacer textus. Quis ille? Non is qui rogatus fuerat (interpretatur Theodoretus) sed is, quem ignorabat. Ah quoties id ipsum nobis evenit, ut Orcum in ore circumferamus, immo millenos, ac myriades dæmoniorum invocemus, aut aliis imprecemur, nec tamen Diabolus, sed respondet nobis Deus. Tu optas, & imprecaris alteri malum à Sathana, Numen immutat diras tuas in bonum ipsius, ex tuo veneno conficit ei theriacam omnium nobilissimam, ac efficacissimam.

XI. Omnem verò admirationem superat (ut alia mittam) prodigium Bonitatis divinæ homini extremè siderato exhibitum. Is incassum Orco in vota evocato Numen ipsum in coronidem impietatis suæ ad duellum evocare ore suo sacrilego præsumpsit. Quis hic non expalluisset de cælo fulmina improbum conquassatura caput? Aut quis non esset ominatus ex gehennalis incendii clibano flammam evoluturas, aut Numen alia ratione nomen suum vindicaturum?

Urianus apud Balduinum recenset ab alio itidem emotæ mentis homine idem scelus attentatum, & sibilasse Dominum mussæ, quæ necquicquam inferior Davide, superbum hunc, ac minitantem cælo Goliatham ex equo

deturbatum, sibilis, salibusque præsentium exposuit.

De alio supparis blasphemiarum, ac dementiarum monstro perhibent alii, ipsum felleo in superos corde motu, tonante cælo, præcepisse famulis tela telis retundere, & sua retorquere æneis fistulis fulmina. Renitentibus ipsis, illemet scelopum, quem apprehenderat ejaculatus est, sed suo damno ac interitu. Ut discant impii revereri, & non temnere Divos. Quippe ictus fulminis disparuit, aulpam nisi forsitan in Tartaro visendus.

Quis hæc pariaque non timuisset eventura scelesto nostro capiti? Sed est apud Deum misericordia, & justitia, est tempus miserendi, & vindicandi. Non abnuvit duellum infandū. Numen, pudori sibi duxit, evocatum non comparere. Sed quo putatis eventum? Nos insultamus inferioribus, opprimimus, conterimur, quantum in nobis est adversarios nostros, demergimus si fieri posset, vel in cochleari aquæ. Quid Numen tremendum, & adorandum? Immo quid adhæc effrons peccator? Apparet Dominus in nube lucida, propiusque, ac propius accedit. Nec etiamnum miser homuncio percellitur, quin & insultat, gladium stringit, scelopum jam jam explosurus adaptat. Quid hic mirer an scelus, & dementiam hominis; an infinitam, incomprehensamque Numinis patientiam, ac bonitatem, later. Nube propius admota, haud alia vibrat fulmina, præter spicula amoris. Quippe apparuere mox illi in nube exarata hæ plenæ pietatis, ac gratiarum literæ: *Miserere mei Deus.* Quibus

R 2

per-

Deus non
exoratus
adest.
Num. 22.
Theod. q.
40. in l.
Num.

Paulus
Barri in
Anno san.
80.

Urian. in
Job. c. 15.
v. 25.

Exemplum
divinae cle-
mentia sim-
ulare.

perlectis exemplo miser prostratus in terram se victum fassus est, identidem ingeminaus: *Miserere mei Deus. Misere-re. Misericordias tuas Domine in aeternum cantabo*, quod me indignissimam creaturam tuam ex infinita misericordiae tuae excessu aeternum non damnaveris. O viscera misericordiae infinitae, quod me allatrantem canem in miserationibus aeternis sustinueritis. Fateor abominandum scelus meum, quod detestor, ac desleo, non alia de causa, quam quod te summum bonum meum irritaverim, &c. &c.

Exclamare & ego cogor cum Melitissimo Patre: *Domine quis similis tui, qui non stupeat charitatem Dei speriti, & revocantis.* O flammam intensissimam, quae vel chalybea edomet praecordia; vel Scythicum dissolvat gelu, vel glaciem durissimam fervere faciat! *Quis non stupeat charitatem Dei speriti, & revocantis.*

Si Magnatum quispiam vilissimam terrae filiam multis annis insequeretur, plurimisque excogitatis ad inventionibus ad sui dilectionem trahere nitetur, mirum id valde esset, atque inauditum, quantum istud Monarcham universi Deum caeli, & terrae, mancipium diaboli quaerere annis plurimis, ad sui amorem perditam Aethyopiis inclinaturus. Excedit id omnem fidem, atque intellectum humanum, nec tam prudentis, quam insipientissimi Amasii facinus esse videtur. Et tamen quae Domini Dei nostri clementia est, ipse speritus, & illus vilissimus, indignissimumq, omni gratia homuncionem procat, nec dum illi vita superstes ad sui pellicere amorē desistit.

XII. Hunc Domini zelum nobis hodierni Evangelii lectio in bono pastore spectandum exhibet. Ille enim est Pastor ille, qui perditam ovem unicam ex centenis, nonaginta novem relictis venit quaesitum eam, quae perierat. Ille est, qui lapsus in peccatum perduellibus spiritibus, & caelo perinde ac deserto reddito, relictis ibi residuis ovibus, id est Angelis descendit perditam quaesiturus hominem. *Nusquam enim Angelos apprehendit, sed semen Abrahae apprehendit;* ait Doctor Gentium. Fugit Deum homo, fugientem hominem Deus pro sua infinita misericordia, ne se in aeternae damnationis praecipitet barathrum insequitur. Nisi enim is insequeretur, nisi is revocaret, nisi patientiam, a longumitate reduces praestolaretur actum de nobis esset. Eheu quot jam ardent mihi noti, & amici, ardebuntque in aeternum, & vel me peccatorem etiamnum quaerit, & ad poenitentiam revocat. Nonne hoc est relinquere nonaginta novem, & quaerere ovem, quae perierat? O Misericordia mea, o salus mea, o redemptio mea, profiteor me tantum obstrictum pro hac dilatione, quantum si de facto ex Orci faucibus extractus fuisset, Erat (miserum me!) officium meum te indies offendere, tuum (quae pietas?) in momenta revocare. Longe eram a te, & non pepercisti tibi, quominus quaereres me. Ego injuriis in te, tu in me beneficiis agebas. Ego fugiebam, tu sequebaris, & perinde ac dilectum in clamabas: *Revertere, revertere, suscipiam te.* Sint benedicti gressus tui, ac viae tuae, in quibus me quaerebas, sit benedicta patientia tua, qua

Christi zelus in o-ve quaerenda.

Hab. 3.

quã me respicientem præstolabaris; sit benedicta hora, qua referata est porta gratiæ, & auditum: *Hic peccatores recipit.* Hic quærit ovem quæ perierat, qui quondam ut Leo rugiet. Hic quærit, qui tandem ovibus datum dexteram, hædis autem sinistram. Hic quærit in tempore, ne fulminet à se in æternitate.

§. III.

Christus triumphat de ove inventa.

XIII **I**am me in auge constituisse arbitrabar, nec superesse quod tantæ adjicerem charitati. Altius me tamen promovet Evangelii lectio, quum dicit: *Et cum invenerit imponit in humeros suos gaudens, & veniens domum convocat amicos, & vicinos dicens illis: Congratulamini mihi, quia inveni ovem meam, quæ perierat.* Nam quamvis illi salus nostra tanti constiterit, magis tamen de salute nostra lætatur, quam de labore, ac morte sua fuerat sollicitus. Non quod divinæ bonitati aliquid inde obveniat: (*Quid enim prodest Deo si justus fuerit, aut quid conferes ei, si immaculata fuerit vita tua?*) sed si accedere posset illi Oceano deliciarum gutta quæpiam lætitiæ, vel exinde deflueret, quod summam suam miseris communicet bonitatem, & mereatur de iis, à quibus spretus, ac desputus fuerat.

Laborare, ac desudare dicitur Dominus in sustinendo peccatore (*Laborare me fecistis in iniquitatibus vestris*, ait ipse per os Malachiæ Prophetæ) jam vero per penitentiam peccatore onus criminum suorum decollante, quiet, gaudio triumphat, sabbathum ce-

lebrat. *Imponit in humeros suos gaudens.* Et quam gravem olim senserat in eo quærendo sarcinam crucifigentis; tam levem, & amabilem ducit sarcinam respicientis.

XIV. Hanc lætitiã efficacissimè probaturus triplici ad convincendum intellectum nostrum utitur argumento. Primò enim sumpta de pastore parabola ait: *Quis ex vobis homo, qui habet centum oves, & si perdiderit unam ex illis, nonne dimittit nonaginta novem in deserto, & vadit ad eam quæ perierat, donec inveniat eam?* Et si invenerit imponit humeros suos gaudens, & veniens domum convocat amicos, & vicinos dicens illis: *Congratulamini mihi, quia inveni ovem meam, quæ perierat.* Ex quo antecedente consequens hoc infert: *Dico vobis, quod ita gaudium erit in cælo, super uno peccatore penitentiam agente.* q. d. Si ille pastor inventã unã oviculã suã tantis incedit lætitiis, qui laborem illi modicum impendit; ut devellere ejus lucrum accipiat, aut de carnibus ejus exaturetur; ego qui sanguinem meum pro iis effudi, qui eas propriis meis carnibus saginavi exporrigere in gaudia frontem non debeo? Si ille invalescit gaudio de pecore sibi in usum indulto, an me de homine, à me condito in gloriam meam, emortuo in peccatis, & jam redivivo justius non est triumphare?

XV. Alterum desumit ex comparatione minoris commodi ad majus; dicens: *Quæ mulier habens drachmas decem, &c.* q. d. Drachma est res exigua, ac minimum pretium, & nihilominus mulier quæpiam, si perditam invenerit, exilit gaudio, divulgat lætitiã,

Christus gaudet de peccatore converso.

Ibid. v. 5. 6.

Ibid. 12.

Mal. 2. 17.

Christus triplus argumento probat gaudium ex conversione.
Lus. 16.

tiam, ad symposium hilaritatis cogit socias, & vicinas. Ego qui hominem Numisma meum ad imaginem meam excudi, animi mei gaudia non contestabor? Nonne æquius est de aureo numismate invento exultare, quam da plumbeo?

XVI. Tertium argumentum in eodem capite S. Lucæ mox subdit de Filio prodigo, profligatâ substantiâ suâ ad patrem redeunte; & ab eodem inæstimabili animi gestientis tripudio excepto. Quod si itaque carnalis parentis viscera exultant super degenerare filio ad frugem se recipiente, cælestis Pater non commovebitur de filio in spiritu gratiæ pristinæ redonato? Comitantur enim sese invicem gaudia, & ubi majus lucrum, ibidem & gaudium festiviùs invalescit.

Hæc sunt mirabilia, hæc prodigia diviniæ pietatis, quæ in hominis peccatoris conversione operatur. Non tantum appropinquantem suscipit; sed & elongantem à se requirit, & cum jubilo inventum reducit. Revocat entia errantem, invitat repugnantem, expectat torpentem, amplexatur redeuntem, gaudet super pœnitente, triumphat in constante. Quis hæc non stapeat? Quis ad ea misericordiæ prodigia in spem non erigatur? Quis tantæ Bonitatis Numen non colat, ac deveneretur?

Dei definitiones varias.

XVII. Definiat hic mihi quispiam ad animum sui placitum: Deum esse spheram, quæ instanter volvitur & in ipsa revolutione jugi gaudet quiete. Veniat alter dicatque: Deus est fons se ipsum generans, & in orbem largissimo beneficiorum profluvio exundans. Vel est mare interminum, & nul-

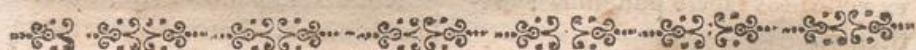
la ingenii cymbâ trajiciendum; in cuius attributorum sinibus, quò quis ultra carbasa sua laxat, eo minus se enavigasse deprehendet. Accedat tertius, suamque edisserat sententiam: Deus est, cujus nutu rotantur imperia, cujus nictus sceptrâ ac orbis, non secus ac pilas quaspiam reciprocatur, & purpurâs in centones commutat. Deus est qui verbo unico terræ molem in cardinibus suis constituit, cælum in fornices arcuavit, elementa suo quævis loco concinnè disposuit, universa ex chao sui nihili eduxit. Dicant, decidant, definiant alii, ut ut velint, mea est, quæ Davidis sententia: *Deus noster Deus salvos facienti.* Deus cui proprium est misereri & parcere; quærere & salvare. Deus meus est qui peccatores recipit, qui non vult mortem peccatoris, sed ut convertatur & vivat. Hic Deus meus est sine qualitate bonus, sine quantitate magnus, sine situ præsens, sine habitu omnia continens, citra locum ubique totus, citra tempus sempiternus, citra ullam sui mutationem mutabilia operans, citra ullum terminum misericordiam suam diffundens. O verè bonum, ô verè amabile, ô verè pietatis ac misericordiæ inexhaustum Numen,

Si ergo tunc erant appropinquantem ad Jesum peccatores, & publicani, & tuocius Deo tuo approxima, ante thronum gratiæ ipsius provolvere, ut misericordiam consequaris, & gratiam invenias in tempore opportuno. Hic audis, peccatores recipit, & quærit, quos in altera vita reprobatos fulminat. Hic in vita te præstolatur, quem post mortem ultro accedentem suum

Psal. 67. 2.

non agnoscit. Hic largissimè gratiam offert, quam ibi vel sanguineis in æternum lacrymis non exorabis. Festina itaque perinde atque immundus ad fontem limpidissimum, cæcus ad solem justitiæ, & veram lucem, quæ illuminat omnem hominem errabundum in vita sua; tanquam faucibus ad medicum, tanquam moribundus ad vitam, tanquam ovis, quæ perierat ad pastorem suum tanquam peccator ad Jesum qui salvum facit à peccatis populum suum. Festina autequam veniat diluvium dissipans terram; antequam veniat dies Domini terribilis & amara valde. Accede securus quia apud Do-

minum propitiatio est & misericordia. Dic cum Psalmista: *Erravi, sicut ovis quæ perit, tu me suscipe miserere mei, & deduc me ad ovile sanctorum tuorum.* Ego sum drachma illa perditæ, accende lumen intelligentiæ tuæ, & præsta, ut scopis pænitiæ purgatus, & inventus, in thesaurum divitiarum tuarum inserar. Ego sum prodigus ille, qui omnem dilapidavi substantiam, suscipe me Pater revertentem ad te. Jam non sum dignus vocari filius tuus, fac me sicut unum de mercenariis tuis. Fac ut quod ore tuo sacrosancto, & inviolabili promisisti, id ipsum in me gratia tua adimpleatur, Fiat.

CONCIO XXXIII.

IN DOMINICA IV. POST PENTECOSTEN.

EX HOC JAM HOMINES ERIS CAPIENS. Luc. 5.

ARGUMENTUM.

AN LICEAT HOMINES CAPERE.

I.

Propositissimè & mundus pelago, & homines piscibus illi innatantibus conferuntur. *Aud.* Diversæ sunt species si non itidem genera piscium: diversi pariter ordines, gradus complexionis, familiæ hominum. Pisces hinc inde reciprocantium fluctuum æsti-

bus jactantur; & homines variis tentationibus, & mutationibus obnoxii. Ludunt hi in mundo suo, terra; ludunt illi in mundo suo oceano, atque in utrisque ludit sapientia & potentia Dei. Majores pisces minoribus insidiantur, eosque depascuntur; (Grandior enim quisque & robustior minorem inferiore inque devorat) nec minus juxta receptam paræmiã *homo homini lupus.* Pisces ventre incubant aquis; ita & ho-

*Homines
pisces.*

Prov. 8. 36.